

فهر

نوسان بازار نفت را
گردن اوپک پلاس نیندازید

وزیر انرژی امارات متحده عربی با اشاره به تحریم‌های غرب علیه روسیه، گفت: نوسان بازار نفت به عواملی خارج از کنترل گروه تولید کنندگان اوپک پلاس مرتبط است.

به گزارش نفت جنوب، سهیل المزروعی در کنفرانسی در ابوظبی گفت: پیشنهاد بایکوت نفت خاصی فارغ از انگیزه‌هایی که پشت آن وجود دارد، اقدام پر مخاطره‌ای است. ما در اوپک پلاس تلاش می‌کنیم هر ماه برای بررسی و رصد بازار دیدار کنیم و تولید نفت را بر اساس نیاز افزایش می‌دهیم.

امارات متحده عربی از اعضای اوپک پلاس است که روسیه هم در آن حضور دارد. اوپک پلاس هفته گذشته بایک دور دیگر افزایش تولید ماهانه موافقت و استدلال کرد نمی‌تواند برای اختلالات عرضه روسیه که قیمت‌ها را بالا برده است، مقصر قلمداد شود و به قرنطینه‌های کرونا در چین اشاره کرد که دورنمای تقاضا را تهدید می‌کند.

این گروه با نادیده گرفتن درخواست کشورهای غربی برای افزایش سریع‌تر تولید، موافقت کرد تولیدش را در ژوئن به میزان ۴۳۲ هزار بشکه در روز افزایش دهد که مطابق با برنامه فعلی برای تسهیل محدودیت عرضه‌ای است که در سال ۲۰۲۰ و اکتش به ریزش تقاضا در اوج بحران کووید ۱۹ به اجرا گذاشته شده بود.

شاهزاده عبدالعزیز بن سلمان، وزیر انرژی عربستان سعودی در همین کنفرانس گفت: عجیب است که افراد به قیمت‌های بالای نفت متمرکز شده‌اند و نه افزایش هزینه بنزین یا دیزل. این که تلاش کنیم کسی را پیدا کنیم تا تقصیر‌ها را گردنش بیندازیم، نوعی اهمال کاری است. بحران اوکراین، مسئله اروپایی-روسی است و اوپک سیاست را بیرون از این گروه‌نگه می‌دارد. مزروعی اظهار کرد: حاشیه سود بالاتر پالایش نفت به جای قیمت نفت، عامل افزایش هزینه‌های سوخت برای مصرف کنندگان بوده است.

قیمت نفت هفته گذشته پس از این که کمیسیون اروپا پیشنهاد کرد نفت روسیه تحریم شود، افزایش یافت. با این حال تصویب این پیشنهاد در پی درخواست اعضای شرقی اتحادیه اروپا برای معافیت امتیاز، به تأخیر افتاده است.

وزیر انرژی امارات گفت: مسائل سیاسی که باعث آشفتگی می‌شوند، موارد خارج از مباحث اوپک پلاس هستند.

بر اساس گزارش رویترز، وی درباره لایحه آمریکایی معروف به نوپک که می‌تواند راه را برای شکایت علیه اعضای اوپک و متحدانشان هموار کند، گفت: عاقلانه است این موضوع اکنون مطرح نشود. من به این دلیل که در آمریکا بحثی درباره نوپک وجود دارد، نگران نیستم. باید صبر کرد و دید.

برزیل درخواست آمریکا را رد کرد

رویترز اعلام کرد: ایالات متحده در ماه مارس از برزیل درخواست کرد تا تولید نفت خام خود را افزایش دهد تا از افزایش قیمت‌ها در بحبوحه تحریم‌های بین‌المللی علیه روسیه جلوگیری کند، اما برزیل نپذیرفت.

به گزارش نفت جنوب، رویترز در گزارشی اعلام کرد: ایالات متحده در ماه مارس از برزیل درخواست کرد تا تولید نفت خام خود را افزایش دهد تا از افزایش قیمت‌ها در بحبوحه تحریم‌های بین‌المللی علیه روسیه جلوگیری کند، اما برزیل نپذیرفت.

این نشریه به نقل از منابع خود نوشت زمانی که قیمت نفت خام با عملیات نظامی روسیه در اوکراین و تحریم‌های بین‌المللی متعاقب آن افزایش یافت، مقامات دولت آمریکا با مقامات شرکت دولتی نفت پتروبراس برزیل مذاکره و درخواست خود را مطرح کردند. رویترز می‌گوید، با این حال، مقامات آمریکا با دست‌خالی از آنجا بیرون آمدند، چرا که پتروبراس به آنها تأکید کرد که میزان تولید نفت این شرکت توسط استراتژی تجاری تعیین می‌شود و نه دیپلماسی.

این شرکت همچنین اعلام کرد که افزایش تولید در کوتاه‌مدت از نظر لجستیکی امکان‌پذیر نخواهد بود.

بر اساس گزارش رصدخانه پیچیدگی اقتصادی (OEC)، برزیل یازدهمین صادرکننده بزرگ نفت در جهان است که بیشتر نفت خام آن به چین، ایالات متحده و هند صادر می‌شود.

همچنین در ماه مارس، ایالات متحده به ونزوئلا، که دارای بزرگترین ذخایر نفت اثبات شده جهان است، مذاکره کرد و پیشنهاد داد در ازای افزایش صادرات نفت به ایالات متحده، برخی از تحریم‌ها علیه این کشور را کاهش دهد. با این حال، واشنگتن بعداً از این موضوع عقب‌نشینی کرد.

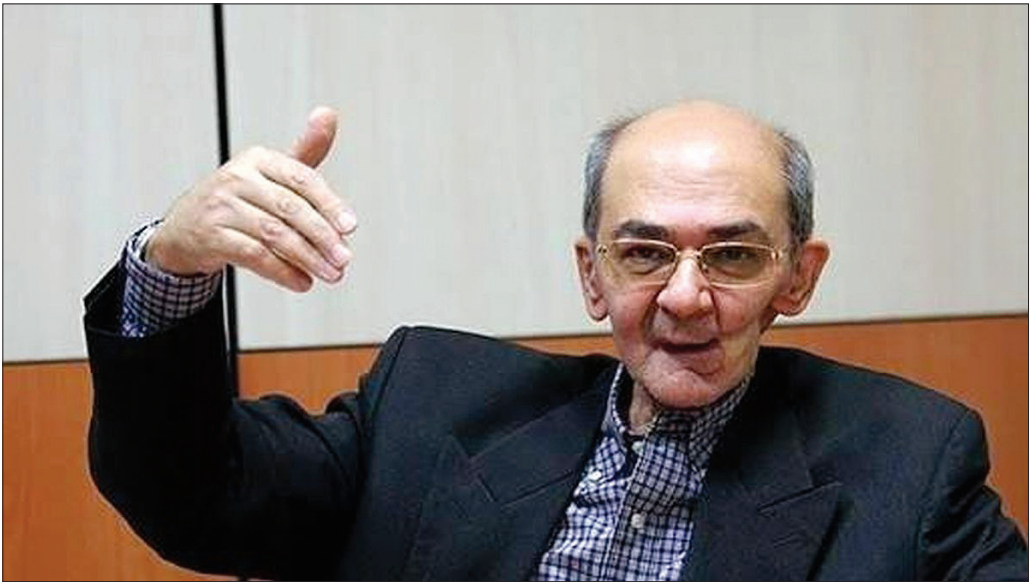
واشنگتن در اوایل ماه مارس واردات نفت روسیه را ممنوع کرد و جنیفر گرانتهولم، وزیر انرژی ایالات متحده گفت که این کشور در «پایان جنگ» قرار دارد و از تولید کنندگان داخلی خواست تا تولید خود را افزایش دهند.

به گفته اداره اطلاعات انرژی آمریکا، سال گذشته، ایالات متحده در ۸ صداد کل واردات نفت خود را از روسیه دریافت کرد و سایر تأمین‌کنندگان عمده آن نیز کانادا، مکزیک و عربستان سعودی بودند.

رئیس گروه مطالعات انرژی وین در گفتگو با نفت جنوب تشریح کرد:

نظم نوین نفتی در سایه معادلات پیچیده جهانی

• نمی‌توان قیمت نفت را بیشتر از ۱۲۰ دلار دید •

در زمان حمله صدام به کویت و متعاقباً ورود آمریکا به ماجرا عراق و کویت در مجموع روزانه ۷/۵ میلیون بشکه نفت تولید می‌کردند این تولید پس از اتفاقات مذکور متوقف شد و بازار حجم بالایی از نفت خود را از دست داد

است، روسیه و اروپا، همه زیر وبم شرایط انرژی یکدیگر را کم‌وبیش می‌دانند و درک می‌کنند، تازمانی که پول دندان‌گیری از صادرات، نصیب روسیه نشود، صادرات مفهوم چندانی ندارد. درست است روسیه از اروپا درخواست روبل کرده اما واکنش منفی آلمان و اروپا به این درخواست مهم است. چنانچه روسیه با اروپا بر سر ارز مبادلاتی بر پایه روبل به توافق نرسد، صادرات می‌تواند ادامه پیدا کند. مبادلات بر پایه روبل یعنی باز شدن یک مسیر غیر سوئیفت برای فروش نفت، شاید چیزی شبیه اینستکس که توسط سوئیس برای مبادلات با ایران طراحی شد ولی عملیاتی نبود، باشد. در واقع کاری انجام نشد. البته این موضوع میان کشورهای که با یکدیگر مبادلات سنگینی دارند، عملی است. منظورم تعامل دوجانبه است، مانند روسیه و هندوستان که از قبل هم مبادلات روبل-روپیه داشته‌اند. اما موضوع مهم برای روسیه و هر صادر کنندهای، این است که بتواند ارز حاصل از فروش را در خزانه خود داشته باشد و آن را هزینه کند. این موضوع در مورد نفت خام و فرآورده‌های نفتی، در مقایسه با گاز طبیعی تأخیر فراهم است. مشکل اساسی برای روسیه صادرات گاز است. روسیه در اواخر سال ۲۰۲۱ پروژه نورد استریم دو را با هزینه تقریبی ۱۱ میلیارد دلار به پایان رساند. این خط لوله ۴ هزار کیلومتری که بخشی از آن از کف دریای عبور می‌کند، می‌توانست برای روسیه و آلمان منشأ ارتباط دوجانبه مهم ایجاد کند.

تکلیف این خط لوله چه خواهد شد؟

قضیه جنگ اوکراین و واکنش شدید و فراگیر آمریکا و دیپای غرب، همه چیز را تحت‌الاشعاع قرار داد. این خط لوله، اوکراین و لهستان را دور می‌زند و گاز روسیه از گلوگاه این دو کشور که ممکن بود برای روسیه مسئله‌ساز باشند، عبور می‌کرد. در واقع آلمان هم خشنود بود چرا که در معادلات بلند مدت آلمانی‌ها، لهستان رقیب اصلی آلمان محسوب می‌شود. موضوع دیگر این است که خط لوله سراسری گاز روسیه از مسیرهای بسیار سرد می‌گذرد. این گاز باید همواره جاری و در حال حرکت باشد. توقف کوتاه حتی چند هفته‌ای انتقال گاز می‌تواند چالش‌های جدی و پرهزینه‌ای را ایجاد کند. حتی گفته می‌شود می‌تواند تقریباً برای همیشه موجب توقف تولید شود.

بازنده مبادلات انرژی بین اروپا و روسیه چه کسی خواهد بود؟

اروپا موضوع مذکور را می‌داند و تقریباً مطمئن است که تحریم خرید گاز توسط اتحادیه اروپا ممکن است خیلی گران تمام شود. در حقیقت تهدید به تحریم و خریدن گاز هم در این دو ماه همواره از طرف اروپا بوده است. معادلات پیچیده‌ای در کار است. این همان چیزی است که میل دارم آن را «نظم نوین نفتی» بنامم. حمله روسیه به اوکراین نقشه راه انرژی بخش مهمی از جهان را تحت تأثیر قرار داده است.

در شانگهای شیوع پیدا کرد که باعث شد تقاضا در چین تقریباً یک میلیون بشکه در روز کاهش یابد.

میزان تقاضای کاهش پیدا خواهد کرد؟

باید به پیش‌بینی‌هایی که در مورد شرایط اقتصادی جهان شده است توجه کنیم. نرخ تورم آمریکا به بالاترین میزان خود در ۳۰ سال گذشته یعنی نزدیک به هشت درصد رسیده است. همچنین تورم در تعدادی از کشورهای اروپایی حدود ۱۱ درصد است. این در حالی است که بیش از ۳۰ سال بود که غرب با واژه تورم خدا حافظی کرده بود. اقتصاد آمریکا هنوز هم عملکرد خوبی دارد، اما در ظاهر، تولید ناخالصی آمریکا در سال ۲۰۲۱، ۲۳ تریلیون دلار بود اما ۱۳۵ درصد آن بدهی دولت به بانک مرکزی یاد واقع پولی است که در مقابل آن فعالیت اقتصادی انجام نشده است. بدهی انباشت شده آمریکا که بیش از یک سوم آن در ۱۰ سال گذشته ایجاد شده، علامت جدی از بروز رکود اقتصادی در آمریکا و به طبع آن بخش مهمی از جهان است. در واقع رکود اقتصادی و قیمت بالای انرژی با یکدیگر رابطه علت و معلولی دارند. قیمت‌های نفت و گاز بالا است. شرکت‌های نفت و گاز عملکرد خیلی خوبی دارند و سود زیادی می‌برند، اما حاضر نیستند سود حاصله را در افزایش ظرفیت و تولید سرمایه‌گذاری کنند زیرا هم از رکود نگرانند و هم از جو انتظارات سیاست‌های هواداران محیط زیست می‌ترسند.

بنابراین میزان سرمایه‌گذاری نیز روبه کاهش است.

دقیقاً، هر دو طرف عرضه و تقاضا در بازار جهانی نفت و گاز با ابهام به آینده نگاه می‌کند. قیمت بالا می‌تواند مقداری از مصرف را کم کند، اما انگیزه لازم و کافی برای افزایش سرمایه‌گذاری ایجاد نمی‌کند. زیرا شرکت‌ها مطمئن نیستند که هلاورد سرمایه‌گذاری طی دو تا سه دهه آینده قابل استفاده باشد. طرف عرضه و طرف تقاضا، چشم در چشم یکدیگر دوخته‌اند. ریسک رکود می‌تواند دودمان سرمایه‌گذاری شرکت‌ها را بریاد دهد.

با این شرایط قیمت نفت در کوتاه‌مدت را چگونه پیش‌بینی می‌کنید؟

بستگی به این دارد که چه تعریفی از کوتاه‌مدت داشته باشیم. برای سه ماهه دوم، سال ۲۰۲۲ قیمت‌ها در طیف ۱۰۰ تا ۱۲۰ دلار نوسان خواهد داشت. اگر منظور از کوتاه‌مدت، تا پایان سال ۲۰۲۲ باشد، بستگی به عملکرد دیپلماسی گازی روسیه و اتحادیه اروپا خواهد داشت. اولویت واضطرار کنونی اروپا، برق و انرژی حرارتی است که عمدتاً از گاز تأمین می‌شود و البته تجدیدپذیرها هم مددکار هستند.

روسیه درخواست کرد که مبادلات ارزی بر پایه روبل صورت بگیرد، این موضع‌گیری را چگونه ارزیابی می‌کنید؟

سخت‌گیری‌های اتحادیه اروپا و غرب برای روسیه، آزمونی در آستانه تحمل

پونه ترابی: خبرنگار

بروز جنگ میان روسیه و اوکراین تلنگر دیگری بر طلای سیاه بود. تا بعد از دوران پساکرونا، قیمت کمتر از ۱۰۰ دلار را بر خود نبینند. البته نمی‌توان این موضوع را نادیده گرفت که بروز این جنگ، باوجود آنکه روسیه یکی از مهم‌ترین کشورهای تأمین‌کننده انرژی در جهان است، انطور که انتظار می‌رفت باعث افزایش قیمت نفت شد. به اعتقاد فریدون برکشلی، رئیس گروه مطالعات انرژی وین کاهش میزان تقاضا در عدم افزایش قیمت نفت تأثیرگذار است و نمی‌توان قیمت نفت را در کوتاه‌مدت بیش از ۱۲۰ دلار دید.

در ادامه گفت‌وگوی نفت جنوب با این تحلیلگر ارشد بازار نفت آمده است:

روسیه در بازار جهانی انرژی چه جایگاهی دارد و جنگی که بین این کشور و اوکراین رخ داده، روی صادرات نفت و گاز و فرآورده‌های نفتی روسیه چه تأثیری گذاشته است؟

روسیه یک کشور تولیدکننده و صادرکننده مهم نفت و گاز در جهان است. این کشور در نیمه دوم سال ۲۰۲۱ روزانه معادل ۲/۵ میلیون بشکه نفت خام و کمی بیش از ۳ میلیون بشکه فرآورده صادر کرد. صادرات گاز طبیعی روسیه از طریق خط لوله نیز ۲۱۷ میلیارد متر مکعب بود. میزان صادرات انرژی روسیه از نظر معادل ارزش حرارتی (BTU)، از عربستان و آمریکا فاصله دارد.

البته در حال حاضر و با توجه به شرایط پیش آمده بین روسیه و اوکراین صادرات نفت و گاز روسیه متوقف نشده است، بلکه براساس برخی از گزارش‌های نیمه رسمی شرکت‌هایی که رفت‌وآمد نفت‌کش‌ها را رصد می‌کنند، احتمالاً صادرات نفت و فرآورده‌های نفتی روسیه از ژانویه ۲۰۲۲، افزایش هم داشته است. بر این اساس هند به صورت رسمی اعلام کرده که خرید نفت از روسیه را افزایش داده است. اما شرکت‌های نفتی، کم‌وبیش در شرایط خود تحریمی قرار گرفته‌اند. مخصوصاً از قراردادهای خرید مدت‌دار که برای صادرکنندگان مطلوب است امتناع می‌کنند. بنابراین به نظر می‌رسد آن‌ها اعمال تحریم صادرات نفت خام، فرآورده و حتی گاز طبیعی روسیه را محتمل می‌دانند.

البته جدا از مسئله صادرات، مشکل اساسی در مسیر صادرات روسیه، قفل شدن امکان نقل و انتقالات مالی است. یعنی صادراتی که با درازای آن پولی دریافت نمی‌شود و یا اینکه در یافت پول با تأخیر، ریزش و از روش‌های غیرمتعارف است. در هر صورت، هدف از صادرات کسب در آمد بوده و این مشکلی است که مخصوصاً در مورد نفت و فرآورده وجود دارد. زیرا قیمت‌گذاری و معاملات بر پایه دلار است و به همین دلیل نظارت و کنترل آن برای آمریکا میسر تر است.

به نظر شما چالشی که اکنون بین روسیه و اوکراین پیش آمده است، قیمت جهانی نفت را به کدام جهت سوق خواهد داد؟

باید گفت تحلیل عکس‌العمل بازار جهانی نفت و واکنش قیمت، بسیار دشوار است. در زمان حمله صدام به کویت و متعاقباً ورود آمریکا به ماجرا، عراق و کویت در مجموع روزانه ۷/۵ میلیون بشکه نفت تولید می‌کردند. این تولید پس از اتفاقات مذکور متوقف شد و بازار حجم بالایی از نفت خود را از دست داد. در آن مقطع میزان تولید جمعی اوپک کمتر از ۳۱ میلیون بشکه در روز و قیمت هر بشکه نفت حدود ۲۲ دلار بود. با این ماجرا، قیمت به ۳۸ دلار در بشکه رسید. حتی برای مدت کوتاهی در آستانه ۴۰ دلار هم قرار گرفت اما قیمت در کمتر از دو ماه در سطح ۲۶-۲۸ دلار تثبیت شد.

اما اکنون یک تفاوت بسیار مهم وجود دارد. در آن دوران، اوپک تقریباً ۱۵ الی ۲۰ درصد ظرفیت مازاد و تقریباً آماده تولید داشت. اما حالا شرایط تغییر کرده است. اوپک و اوپک پلاس ظرفیت مازادی ندارند. قصد دارند هر ماه ۴۰۰ هزار بشکه بیشتر نفت تولید کنند ولی در واقعیت به زحمت نصف آن را تولید می‌کنند. عربستان و امارات نیز ظرفیت مازاد کمی دارند که آن را برای ترامپ هم خرج نکردند، چه برسد به یابن. آن هم در شرایطی که روسیه یک عضو مهم اوپک پلاس است.

بنابراین بر اساس عوامل ساختاری، قیمت چاره‌ای جز افزایش نخواهد داشت. این به آن معنا نیست که طرف تقاضا را نادیده بگیریم. دبیرخانه اوپک و آژانس بین‌المللی انرژی در فوریه، برآورد تقاضای جهانی نفت را تقریباً بیش از ۱۰۰ میلیون بشکه در روز برآورد کرده بودند. در ابتدا کرونا مجدد

